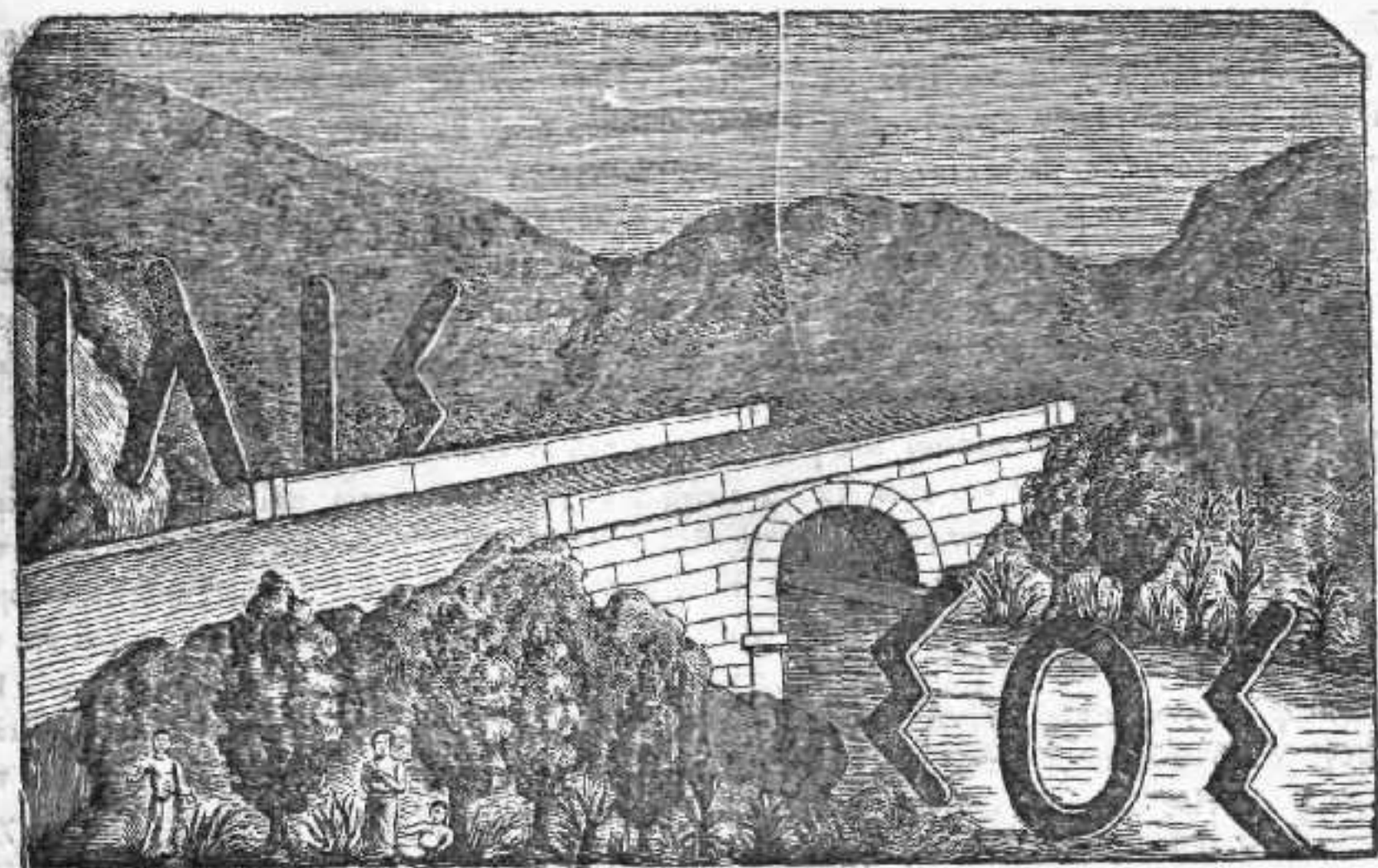

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΘΑΓΚΩΝ

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ, 15 Φεβρουαρίου 1871.

|| ΕΤΟΣ Γ'. — ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΙΘ'.

ΛΟΓΟΣ

ἀπαγγελθεὶς ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΟΥ

κατὰ τὴν Δεκάτην Ἑτησίαν Συνέλευσιν τῆς ἐν
Σταυροδρομίᾳ Κωνσταντινουπόλεως Φιλοπτώχου
Ἀδελφότητος τῶν Κυρίων, τὴν 24 Ἰανουαρίου 1871.

Σεβασμιώτατε Ἱεράρχα, ἀξιότιμοι Κυρίαι
καὶ Κύριοι!

Ἴσως μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀξιολύμου συνα-
δέλφου μου κυρίου Πασπάτη ἄρτι ἀναγνω-
σθεῖσαν ἔκθεσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ τοσοῦτον εὐκρινῶς
ἀναπτύσσονται τὰ κατὰ τὸ ἤδη λήξαν ἔτος
πρακτικὰ τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, ἴσως
καὶ περιττός καὶ παράκαιρος ἦτοίην εἶσθαι πᾶς
ἄλλος λόγος, σκοπὸν ἔχων νὰ καταδείξῃ μὲν
τὸ κοπιῶδες καὶ δυσχερές, ἀλλὰ τερπνὸν ὑπὲρ πάν

ἄλλο καὶ Χριστιανοπρεπές καὶ θεοφιλές καὶ θεο-
τίμητον φρεσίαν, ὅπερ ἐξ ἄκρας πάντως καλο-
κήγιαθις καὶ ἐκ φιλανθρώπου διαθέσεως τὰ
μέλη τῆς ἀγαθοεργοῦ ταύτης Ἀδελφότητος
οἰκοθεν ἀνεδέξαντο, νὰ ἐκκαύτῃ δὲ τιν φιλάδελ-
φον ὑμῶν ζήλον πρὸς συνδρομὴν καὶ ἐν τῷ μέλ-
λοντι ἔργῳ. τοσοῦτον τὴν θείαν εὐλογίαν, ὅσον
καὶ τὸν ἀνθρώπινον ἔπαινον ὑπὲρ τῶν κατεργαζο-
μένων αὐτὸ ἐπιτιπόντος.

Κατὰ τὴν ἀνάγκωσιν τῆς ἐκθέσεως ἐκείνης,
τῆς δίκην εἰκόνας ἀριτέμου ἐξεικονίζουσας τῆς
πολυάθλου ἀνθρωπότητος τῆς ποικίλης δεινοπα-
θήσεως, οἱ πάντες ἀναμφιλέκτως κατελήφθητε
ὑπὸ δυσπεριγράπτου τινὸς ἀνίης, ἐπὶ τῇ πληθύνει
τῶν πασχόντων καὶ ἐπὶ τοῖς εἵδεσι τῶν δυστυ-
χημάτων αὐτῶν, ἴσως δὲ καὶ μὲν συνεκρατή-
σατε δάκρυ θάλειον, ἔτοιμον νὰ καταρρέῃ ἀπὸ
τῶν ὀφθαλμῶν σας· ἀλλὰ συνάμα ἠσθάνθητε
καὶ μυχίαν τινὰ ἀγαλλίαν, δυστεζήγητόν τινα
γλυκυθυμίαν, ἀναλογισάμενοι, ὅτι καὶ ἡ ἐλεῖσις

ὕμῶν χεὶρ ὑψώθη ἵνα χύσῃ παρηγορίαν ἔλαιον ἐν τῇ ἐτοιμοσθέντῃ λυχνίᾳ κατεῶρχυμένου τινὸς ἀδελφοῦ, ἵνα ὑποστηρίξῃ ἀπληροῦς τινὰ γέροντα, ἵνα γαλουχήσῃ πειναλέον τι βρέφος, ἵνα διαθρέψῃ καὶ θερμάνῃ ῥιγελήν τινα, πενητεύουσιν καὶ ἀναξιοπαθοῦσιν γυναῖκα. Ἀπέναντι τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν τῶν ἐκφραστικῶν καὶ εἰς πᾶσαν εὐγενῆ καρδίαν ἐμφύτων, πρὸς τί χρησιμεύει καὶ ὁ εὐγλωττότερος καὶ πειστικώτερος λόγος; ἢ τίς τῶν ἐνταῦθα παρισταμένων ἀνάγκη ἔχει λόγου τοιούτου; — Ὅθεν καὶ ἐγὼ, ταῦτα συνειδώς, οὐδέποτε ἤθελον ἀπασχολήσαι ὑμᾶς περὶ πολλὰ καὶ ἄλλας ἄλλως ἀσχολίας περισπώμενος, εἰμὴ τοῦτο ἐπεβάλλετο παρ' αὐτῆς τῆς ἐντίμου Ἀδελφότητος, πάνυ εὐγενῶς προσκαλεσάσης με νὰ εἰπῶ ὀλίγα τινα πρὸς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν εὐαρεστηθέντες συνήλθατε ὧδε. Καὶ εὐχαριστίας λοιπὸν μεγάλας ἀπονέμωνταίς προσκαλεσάσαις με Κυρίαις, ὅπως ὁμιλήσω ἐνώπιον τῆς περιφανοῦς καὶ σεμνοπρεποῦς ταύτης ὁμηγύρεως, καὶ τῇ προσκλήσει αὐτῶν, τῇ τόσον δι' ἐμὲ ἐπιτακτικῇ, ἐπόμενος, θελῶ ἐν συντομίᾳ καὶ ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου εἰπεῖ τινά.

Ὅτι ὁ παρὼν βίος εἶναι δοκιμαστήριον πλήρες πικριῶν καὶ θλίψεων διὰ πάντα ἀνεξαιρέτως ἄνθρωπον, τοῦτο εἶναι ἀλήθεια τὴν ὁποίαν καὶ πλεῖστοι ἄλλοι πρὸ ἐμοῦ ἐπανελάβον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν καὶ συμμερίζεται καὶ συνομολογεῖ. Πολλὰκις θαμβούμενοι ὑπὸ τῆς κατ' ἐπιφάνειαν λάμψεως, καὶ ἐξαπατῶμενοι τοιούτοτρόπως, ἐκφέρομεν περὶ προσώπων τινῶν κρίσεις ἡμαρτημένους καὶ τῇ πραγματικότητι ὅλως ἀντικειμένους. Βλέποντες, ἐκ παραδείγματος, ἄνθρωπον ζῶντα ἐν εὐπορίᾳ ἢ ἐν πρωτοκαθεδρίᾳ καὶ τιμαῖς, ὑπολαμβάνομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀπολαύει ἀπάσης τῆς μακαριότητος, καὶ, ζήλοῦντες αὐτόν, ταλανίζομεν καὶ οἰκτείρομεν ἑαυτούς, διότι δὲν εὐρέθημεν ἐν ἰσὺ μοῖρᾳ μετ' ἐκείνου τοῦ στίλβοντος ἐκ χρυσοῦ ἢ ὑπὸ οἰκετῶν καὶ θαλαμηπόλων περικυκλωμένου, ἢ ἐν ἰσχύϊ καὶ δυνάμει διαβιοῦντος πολλῇ. Καὶ ὅμως ἂν ἦτο δυνατόν νὰ διεισδύσῃ τις εἰς τὰ μύχια τοῦ καθ' ἡμᾶς εὐδαίμονος ἀνδρός, καὶ ἐρευνήσῃ αὐτόν ἐάν πραγματι ὑπάρχῃ οἷος εἰς τοὺς ἄλλους φαίνεται, ἀναμφιλέκτως ὁ ἐρευνήσας ἤθελε πεισθῇ, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐπιπλαστονέκείνην ὀλβιότητα κρύπτονται ἔλκη ψυχικὰ δυσίατα, καὶ ἀλγυδόνες ἀνικαί, καὶ θλίψις πολλή, καὶ ταραχὴ ἀπαυστος

πνεύματος καὶ δυσθυμία διηνεκής. Ἐάν δὲ ἡρώτα τὸν εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπίζηλον ἐκεῖνον ἄνθρωπον, ἂν διατελῇ εὐχαριστημένος ἐν τῇ ἐνεστώσῃ αὐτοῦ καταστάσει, πρὸς ἣν τοσοῦτοι ἄλλοι ἀπλῆτως ἀτενίζουσιν, ἤθελε πάντως ἀκούσει παρ' αὐτοῦ ταῦτα. — «Ποσάκις ἐπεπόθησα
» τὸν βίον τοῦ πένητος καὶ τοῦ ἀποχειροδιώ-
» του, ἐγὼ ὁ οἰκέτας πολλοὺς εἰς θεραπείαν μου
» ἔχων! . . . Ποσάκις ἐμακάρισα τὴν τύχην
» τοῦ ἐν καλύβῃ κατοικοῦντος πενιχρᾶ, ἐγὼ ὁ
» ἐν μαρμαροκτίστῳ καὶ ὑψηρερεῖ μεγάρῳ ἐν-
» διαιτώμενος! . . . Ποσάκις ἐζήλευσα τὸν ἡ-
» σύχιον ὕπνον τοῦ ἐπὶ γῆς ξηρᾶς εὐναζομένου,
» ἐγὼ ὁ ἐπὶ κλίνῃς χρυσοστολίστου καὶ ἐπὶ στρω-
» μάτων μαλακῶν ἀναπαυόμενος! . . . Ποσά-
» κισ δὲν ἐπεθύμησα νὰ ἀνταλλάξω τὸν διὰ τοῦς
» πολλοὺς εὐδαίμονα βίον μου, πρὸς τὸν πλήρη
» στερήσεων βίον καὶ τοῦ ἐσχάτου τῶν χειρω-
» νάκτων! . . . Ὅταν ἐκεῖνος ἐπανελθὼν εἰς τὸν
» εὐτελῆ αὐτοῦ οἰκίσκον καὶ φαγὼν τὸν ἐκ τῆς
» ἐργασίας του ξηρὸν ἄρτον, κοιμᾶται ὕπνον νή-
» θυμον ἵνα, ἀναπαύων τὰ πεπονημένα αὐτοῦ
» μέλη, ἀναλάβῃ τὴν πρωΐαν τοῦ ἔργου αὐτοῦ,
» ἐμὲ καταβιβρώσκει αὐπνία σκληρὰ, πόνοι
» τοῦ σώματος, ἐμὲ βασανίζουσιν ἀνοικτίρμονες
» φροντίδες ποικίλαι. Πανταχῶθεν βέλη, διευ-
» θύνονται κατ' ἐμοῦ· πολλοὶ εἰσὶν οἱ στήνοντές
» μοι παγίδας. Ἐάν πρὸς ὥραν κλείσω τοὺς ὀ-
» φθαλμούς, ὄνειροι φοβεροὶ ἐπικειμένων κινδύ-
» νων ταραττούσι τοὺς ὕπνους μου, καὶ ἐν καιρῷ
» ἄρα νυκτὸς καὶ ἐν καιρῷ ἡμέρας, ὁ βίος μου
» εἶναι συνεχὴς ταλαιπωρία καὶ ὀδύνη! . . .

Ἐάν δὲ ταιχύτη ἦναι τοῦ ἐν πλούτῳ καὶ δυνάμει διαβιοῦντος ἡ γλῶσσα, εὐκόλῳ ἀποβαίνει νὰ νοήσωμεν, ὅποια ἔσεται ἐρωτώμενου ἡ τοῦ ἐνθρόνου, τοῦ ἐν στερήσεσι ζῶντος καὶ ἐν κλυδωνισμοῖς βιωτικοῦ. Πῶς ἀένναον θλίψιν καὶ ἀπορίαν εὐρισκόμενος οὗτος, ὑπὸ ἀσθενειῶν καὶ δυστυχημάτων κατατρυχόμενος, τῶν πάντων στερούμενος, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς κινωνίας διὰ τοῦτο καὶ μόνον περιφρανόμενος, ὑψοῖ πρὸς τὸν οὐρανὸν δακρυδρέκτους ὀφθαλμούς καὶ μετὰ τοῦ Ἰωῆ ἀπελπὶς λέγει — «Ἀπόλοιτο ἡ
» ἡμέρα ἐν ἣ ἐγεννήθην ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ νύξ ἐν ἣ
» εἶπον, ἰδοὺ ἄρσεν. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη εἶη σκότος
» καὶ μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ Κύριος ἄνωθεν,
» μηδὲ ἔλθαι εἰς αὐτὴν φέγγος, ἐκλάβοι δὲ αὐ-
» τὴν σκότος καὶ σκιά θανάτου καὶ ἐπέλθοι ἐπ'
» αὐτὴν γνόφος. Διατί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἔτε-

» λεύτῃσιν, ἐκ γαστροῦ δὲ ἐξῆλθον καὶ οὐκ ἀπω-
 » λόμεν; Ἰνα τί δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ ψυχῇ;
 » φῶς, ζωὴ δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς, αἱ ἰμεί-
 » ρονται θανάτου καὶ οὐ τυγχάνουσιν, ἀνορύσ-
 » σοντες αὐτὸν ὥσπερ θησαυρόν, περιχαρεῖς δὲ
 » ἐγένοντο ἐὰν κατὰ τύχῃσιν; οὔτε εἰρήνευσαν,
 » οὔτε ἡσύχασαν, οὔτε ἀνεπαυσάμην.» — Ὅθεν
 καὶ ὁ Πλάτων οἰκτεῖρων τὴν ἀθλιότητα τοῦ κόσ-
 μου τούτου προσεπιλέγει· — «Ποῖον μέρος τῆς
 » ἡλικίας ἀμοῖρον τῶν ἀνιερῶν; Οὐ κατὰ μὲν
 » τὴν πρώτην γένεσιν τὸ νήπιον κλαίει, τοῦ ζῆν
 » ἀπὸ λύπης ἀρχόμενον; Οὐ λείπεται γοῦν οὐ-
 » δεμίας ἀλγηδόνος, ἀλλὰ δι' ἐνδοειαν ἢ περιφυγ-
 » μὸν ἢ θάλλπος ἢ πληγὴν ὀδυνᾶται, λαλῆσαι
 » μὲν οὐπω δυνάμενον ἂ πάσχει, κλαυθμηριζό-
 » μενον δὲ καὶ ταύτην τῆς δυσαρασθήσεως μίαν
 » ἔχον φωνήν. Ὅπόταν δὲ εἰς τὴν ἐπταετίαν
 » ἀφίκηται πολλοὺς πόνους διαντλήσαν, ἐπέ-
 » στησαν παιδαγωγοὶ καὶ γραμματισταὶ καὶ
 » παιδοτρίβαι τυραννοῦντες. Λύξανομένα δὲ κοι-
 » τικοὶ γεωμέτραι τακτικοί, πληθοὶ δεσποτῶν.
 » Ἐπειδὴν δὲ εἰς τοὺς ἐφήδους ἐγγραφεῖ, κοσμη-
 » τῆς καὶ φόβος χείρων, ἔπειτα Λύκειον καὶ Ἀ-
 » καθημία καὶ γυμνασιαρχία καὶ ῥάδοι καὶ
 » κακῶν ἀμετρία, καὶ πᾶς ὁ τοῦ μερικίου χρό-
 » νος ὑπὸ σωφρονιστῶν καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς νέου-
 » αῖρεσιν τῆς ἐξ Ἀρείου Πάγου Βουλῆς. Ἐπει-
 » δὴν δὲ ἀπολυθῇ τούτων, φροντίδες ἀντικρου-
 » ὑπέδυσαν καὶ διαλογισμοὶ τίνα τις τοῦ ζῆν
 » ὁδὸν ἐνστήσεται. Καὶ τοῖς ὑστερον χαλεποῖς
 » ἐράνῃ τὰ πρῶτα παιδιὰ καὶ νηπίων ὥς ἀλη-
 » θῶς φάσιντρα. Στρατεῖται γὰρ καὶ τραύματα καὶ
 » συνεχεῖς ἀγῶνες. Εἴτε λαθὼν ὑπῆλθε τὸ γῆρας
 » εἰς ὃ πᾶν σὺρρεῖ τὸ τῆς φύσεως ἐπὶ κλον καὶ
 » δυσάλθες· κἂν μὴ τις θᾶττον ὥς χρόνος ἀπο-
 » διδῶ τὸ ζῆν, ὅσοι οὐστάτις ἢ φύσις ἐπιστάσῃ
 » ἐνεχυριάζει τοῦτο μὲν ὄψιν, τοῦτο δὲ ἀκοήν,
 » πολλάκις δ' ἀμφω· κἂν ἐπιμένη τις παρέλυ-
 » σεν, ἐλωθήσατο, παρήθρωςεν· ἀλλ' οἱ πολλοὶ
 » γῆρως ἀπακμάζουσι καὶ τῷ νῷ, καὶ δις παῖ-
 » δεσ οἱ γέροντες, κατὰ τὴν παροιμίαν. Διὰ τοῦτο
 » καὶ οἱ θεοὶ τῶν ἀνθρωπείων ἐπιστήμονες, οὓς
 » ἂν περὶ πλείστου ποιῶνται θᾶττον ἀπαλλάτ-
 » ται τοῦ ζῆν.»

Λυπηρὰ ὁμολογουμένως εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη τῆς
 ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ τοιαῦτο εἶναι καὶ τὸ ἐπὶ τῆς
 γῆς παπρωμένον τοῦ ἀνθρώπου. Ἰσως τινὲς ἀπο-
 δυσπετοῦντες πρὸς τὴν τοιαύτην ἐξαμβλωματι-
 κὴν ὥς εἰπεῖν κατάστασιν, προβαίνουν μετρί-

θεωριῶν τολμηρῶν καὶ παρακεκινδυνευμένων περὶ
 τοῦ μέλλοντος· ἀλλὰ καὶ ἡ χριστιανικὴ φιλοσο-
 φία καὶ ὁ ὀρθὸς νοῦς ἀποκρούουσιν ὀλοτελῶς τὰς
 θεωρίας ταύτας. Ἡδυνάμεθα ἀναλύοντες φιλοσο-
 φικώτερον τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς γενικῆς δυ-
 σθυμίας, νὰ γνωρίσωμεν ποῦ ἔγκειται ἡ πρωτίστη
 τοῦ κακοῦ αἰτία, καὶ πῶς εἶναι εὐκόλον νὰ μα-
 κρίνωμεν ἀφ' ἡμῶν πολλὰ τῶν καθ' ἐκάστην κα-
 τατροχόντων ἡμᾶς δεινῶν· ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἔρευνα
 ἤθελε πάντως παρασύρει ἡμᾶς εἰς ἀντικείμενα
 ἄτινα καὶ τοῦ θέματος ἡμῶν εἰσὶν ἀλλότρια, καὶ
 καιροῦ πολλοῦ πρὸς ἀνάλυσιν χρήζουσι. Τοῦτο
 μόνον ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι καὶ ἐκ
 τῆς γενικῆς ταύτης δυσθυμίας ἐξάγομεν τεκ-
 μῆριον ἐκ τῶν ἰσχυρωτέρων, τοῦ ὅτι ὁ ἄνθρωπος
 δὲν ἐπλάσθη διὰ τὴν γῆν, ἀλλ' ὅτι ἔχει ἑτερόν
 τινα προορισμὸν πολλῶ ὑψηλότερον καὶ εὐγενέ-
 στερον ἐκείνου, τὸν ὁποῖον οἱ τῆς Ἐπικουρείου
 φιλοσοφίας ὁπαδοὶ ἐν παντί χρόνῳ ἰσχυρίσθησαν.

Ἡ τοῦ ἀνθρώπου δὲ αὕτη ἀτελής ἐπὶ τῆς
 γῆς κατάστασις δύναται πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ
 χρησιμεύσῃ καὶ ὡς σωτήριο διδάγμα τῶν πρὸς
 τοὺς ἄλλους καθηκόντων ἐκάστου, καὶ νὰ παρ-
 ορμήσῃ αὐτὸν πρὸς ἔγκαιρον καὶ ἀκριβῆ ἐκείνων
 ἐκπλήρωσιν. Καθὼς ὁπόταν πολλῶν συνοδοιπο-
 ρούντων, κινδύνου ἐπιστάντος καὶ προσκομιμάτων
 πικνοσειδῶν πρὸς τὴν πορείαν πορευομένων, ὁ
 κίνδυνος συνασπίζει μὲν πάντας, ἀναγκάζει δὲ
 ἕκαστον διορῶντα ἐν τῷ γενικῷ τὸν ἴδιον ὁλεθρον,
 νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν καὶ τείνων χεῖρα πρὸς τὸν
 συνοδοιπόρον αὐτοῦ ἀρωγόν, νὰ συντελέσῃ ὅπως
 ἀποσοβῇ μὲν ὁ κίνδυνος, ἀρθῶσι δὲ τὰ προ-
 σκόμματα ὅσα καὶ αὐτὸν καὶ ἐκείνον παρεμποδί-
 ζουσι, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐν ταῖς ποικίλαις δυ-
 σχερεῖαις ταῖς κατὰ τὸν βίον ἀπαντωμέναις,
 χρόνος μέγιστον καὶ ἱερώτατον ἕκαστος ἔχει, δι'
 ὧν κέκτηται μέσων, νὰ βοηθῇ τοῖς προσκόπτουσι
 κατὰ τῶν κοινωνικῶν δυστυχημάτων, ἐφ' ὅσον
 κατὰ τὸν ποιητὴν:

«Τοιοῦτο τὸ ζῆν ἐστὶν ὥσπερ οἱ κύβοι
 » Οὐ ταῦτ' αἰεὶ πίπτουσιν, οὐδὲ τῷ βίῳ
 » τ' αὐτὸν διαμένει σχῆμα, μεταβολὰς δ' ἔχει.»

καὶ ἔργῳ ἢ λόγῳ, ὡς ἔχει δυνάμει, νὰ προσπα-
 θῇ τὸν ἐν τῷ κόσμῳ συνοδοιπόρον αὐτοῦ, δῆ-
 λον ὅτι τὸν ἀνθρώπον, ὅπως ἀπαλλάξῃ τῶν δυ-
 σχερειῶν ἐν αἷς διατελεῖ· ὅπως δὲ νεώτερός τις
 ποιητὴς λέγει

»Εὐδαίμων ἂν τὴν χεῖρά τις ἐν εἴῃ ἀγωνι τείνῃ
 »Εἰς τὸν ἐγγὺς πνιγόμενον ἀδίκως ἀδελφόν του

»Μόνον αὐτὸν τὸν θρίαμβον ἡ Μοῖρα τῇ ἀφίνει
»Αὐτὸν ὡς μόνον σέβεται ὁ χρόνος θρίαμβόν του.

Ἐκ πασῶν ὁμολογουμένως τῶν ἀρετῶν, ὧν τὴν ἐξάσκησιν ἐπιβάλλουσιν ἢ τε θεόπνευστος τοῦ Εὐαγγελίου διδασκαλία καὶ ἡ ἐνδόμυχος ἐκάστου συνείδησις, οὐδεμία συνιστᾶται τοσοῦτον θερμῶς, ὅσον τὸ ἀγαθοποιεῖν τοὺς πάσχοντας. Νιακαρίους ἀποκαλεῖ τοὺς ἐλεήμονας ἡ ἱερὰ Γραφή, καὶ ὁ ἴδιος Θεὸς ἀναγνωρίζει ὡς χάριν πρὸς αὐτὸν γινομένην τὴν πρὸς τοὺς ἀπορῶντας εὐποιίαν. «Ἐφ' ὅσον, λέγει, ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε.» Ἀπορῶντες δὲ λέγονται καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἐξ αἰτίων ἀνεξαρτήτων τῆς ἐαυτῶν θελήσεως περιήλθον εἰς δυσχέρειαν, καὶ ἐκεῖνοι πρὸς τὴν δεινὴν θέσιν τῶν ὁποίων συνετέλεσάν πως καὶ ἴδια παραπτώματα. Ἰσως εὐρεθῶσιν οἱ ἀνθρώποι ἦττον πρὸς τοὺς τελευταίους τούτους ἐπιεικεῖς, οἵτινες πᾶσαν πρὸς αὐτοὺς εὐποιίαν κακῶς γινομένην θεωροῦντες, εἵπωσι. «Τί πρὸς ἡμᾶς ἂν ἐξ ἀσυνεσίας ἢ ἀμελείας ἢ ἄλλης τινος ἰδίας ἐλλείψεως ἐκεῖνοι πάσχουσιν; Ἡμεῖς χρέος ἔχομεν νὰ περιθάλψωμεν τοὺς πάσχοντας ἀναξίως.» — Ἀληθεῖς εἰσὶν ἐν μέρει οἱ λόγοι οὗτοι ἡ χριστιανικὴ ὁμῶς διδασκαλία, κατὰ τοσοῦτον ὑπερέβη τὰς ἀνθρωπίνους μικρότητας καὶ εἰς τοσοῦτον τελειότητος βαθμὸν προσέβη, ὥστε ἐπιβάλλει ἡμῖν τὸ καθήκον τοῦ εὐποιεῖν ἀδικοκρίτως τὸν γρεῖαν ἔχοντα, μὴ ταῖς αἰτίαις, ἀλλὰ μόνοις ταῖς ἀποτελέμασιν ἐμβλέποντες. Καὶ ὅσοι μᾶλλον ὁ πάσχων εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἰδίαν ἀπορίαν, τοσοῦτο μᾶλλον διδάσκει νὰ περιθάλπωμεν αὐτόν, ὥστε νὰ δυνάμεθα μίαν ἡμέραν εὐπᾶρρησιάζτως νὰ εἴπωμεν: «Ἀπολωλὸς ὁ ἀδελφός αὐτός καὶ ἡμῶν συντελούντων ἐσώθη.»

Τοιαῦτα φιλιαδελφίας καὶ ἀγαθότητος εὐγενῆ αἰσθήματα ἀπὸ πολλοῦ τὰς καρδίας ἀξιοτίμων τινῶν συμπολιτῶν ἡμῶν πληροῦντα, ἔπεισαν καὶ τὰς, ἵνα ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνελθοῦσαι, διασκεφθῶσι ὥς ἦτο δυνατόν ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἐλθωσιν εἰς βοήθειαν τῶν πολυαρίθμων καὶ πολυεδῶς πάσχοντων ἀδελφῶν. Ἡ ἐλεήμων αὐτῶν γὰρ ἀνεκαθεν εἰς τὸ ἀγαθοεργεῖν ἐξησκημένη, δὲν ἐπαυσεν ἐργαζομένη πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἐνδεῶν καὶ πρὸς παραρυσθίαν τῶν τεθλιμμένων· ἀλλ' αἱμερικαὶ αὐτῶν ἐνέργειαι δὲν ἐπάρκουν, οὐδὲ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπαρκεσῶσιν εἰς τὰς ἀπείρους τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος ἀνάγκας, καὶ ἡ καρδιά αὐτῶν ἐπληροῦτο θλίψεως καὶ ὀδύνης ἐπὶ ταῖς

δυσπεριγράπτους συμφοραῖς, αἱ ἐκάστοτε ἀνεκάλυπτον καὶ ἐπὶ τοῖς φρικαλέοις δυστυχήμασιν, αἵτινα ἔμενον ταῖς πολλοῖς ἀγνωστα κρυπτόμενα ὀπισθεν τοῦ καλύμματος τῆς εὐκόλως ἐννοουμένης φιλοτιμίας ἢ καὶ τῆς αἰδοῦς. Ὡ! μόνη ἡ γυνὴ μετ' εὐχερείας ἀξιοθαυμάστου δύναται νὰ διεισδύσῃ εἰς τὰ ἄδυτα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, νὰ διακρίνῃ τὰ κατεβιβρώσκοντα αὐτὴν ἔλκη, νὰ ἀνεύρῃ τὴν ἀφορμὴν αὐτῶν καὶ διὰ τῆς φυσικῆς αὐτῇ μελιχρότητος νὰ χύσῃ παρηγορία· βάλσαμον, νὰ σιλήσῃ τὰς πληγὰς, νὰ καταπαύσῃ τὴν ὀδύνην. Μόνη τῇ γυναικὶ δέδοται ἡ ἀπαράμιλλος ἐκείνη ὀξυδέρκεια, δι' ἧς ἀντιλαμβάνεται καὶ τῶν ἐλαχίστων πραγμάτων. Μόνη ἡ γυνὴ κέκτηται τὴν ἀσύγκριτον εὐγλωττίαν, τὴν γεννώσαν πλήρη τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν τεθλιμμένων καρδιῶν, καὶ μόνη ἡ γυνὴ δύναται νὰ ἀποξηράνῃ δάκρυα, δακρυχέουσα καὶ αὐτὴ. Διὸ τῇ συνεργείᾳ καὶ τῇ ἀόκνῳ ἐπιμελείᾳ ἐνὸς τῶν ἀξιοτιμωτέρων συναδελφῶν μου, ἀνδρὸς δικαίως καὶ ἐπαξίως τιμωμένου καὶ ἀγαπωμένου ὑφ' ἀπάσης τῆς ἐνταῦθα κοινωνίας, καὶ οὕτως τὸ ὄνομα μυριάκις πρὸς τῶν πασχόντων ἤκουσα μετὰ συγκινήσεως εὐλογοῦμενον (1), συνέστη ἡ Φιλόπτωχος τῶν Κυριῶν Ἀδελφότης, ἧς θεοφιλὴς πάντως ὁ σκοπός, καὶ εἰς πάντας μὲν τοὺς ἀληθεῖς Χριστιανούς, ἰδιαζόντως ὁμῶς εἰς τὰς Ἑλληνίδας ἐμπρέπων.

Εὐλογία καὶ ἔπαινος εἰς τὰς συλλαβούσας κατὰ πρῶτον τὴν ιδέαν τῆς συστάσεως αὐτῆς! — Εὐλογία καὶ ἔπαινος εἰς τὰς ὅπωςδήποτε ὑπὲρ τῆς συστάσεως αὐτῆς ἐργασαμένας! — Εὐλογία καὶ ἔπαινος εἰς τὰς πρὸς διατήρησιν καὶ κραταίωσιν αὐτῆς ἐργᾶ καὶ λόγῳ βοηθούσας τε καὶ βιτηθεούσας.

Δὲν θέλει πιστεῖω προσβληθῇ ἡ μετριοφροσύνη τῶν τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος μελῶν, εἴαν καθήκον ἐκπληρῶν εὐχάριστον, ἠθέλησα καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου δημοσίᾳ νὰ πλέξω τὸν προσήκοντα αὐταῖς στέφανον, ἀπέναντι τῶν πρὸς αὐτῶν καταβαλλομένων μόχθων καὶ πόνων. Ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός μου, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς παρὰ τῇ Ἀδελφότητι διακονίας μου, ἔλαβον πολλάκις ἀφορμὴν νὰ θαυμάσω τὸν ζῆλον καὶ τὰς ἀκαμάτους αὐτῶν προσπάθειάς πρὸς ἀνακούφισιν

(1) Οὐδεμία ἀμφιβολία εἶναι ἐνταῦθα ὁ βῆτωρ ὑπαινίττειται τὸν ἐκτὸς κύριον Ἀλέξανδρον Παπαδάτην, οὗτινος τὸ ὄνομα δὲν ἀναφέρει καθότι τοῖς πᾶσι γνωστόν. Σ. Σ.

μὲν τῶν ἐνδεῶν, πρὸς ἀνόρθωσιν δὲ τῶν κατεργαγμένων. Εἶδον Κυρίας ἀβροδιαίτους, ἐν ὥρᾳ θάλλπους μεστρυβρινοῦ, ἐν ὥρᾳ ψύχους παγετώδους καὶ θυέλλης, νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν περιτραχούσας τὰς ἀκαθάρτους ῥύμας καὶ τὰς σκολιάς τῆς συναικίης μας ἀγυιάς, εἰσέρχομένας εἰς ἐτοιμοῖρόπους οἰκίας ἐν αἷς ἄλλως τε ἐντιμὸς ἐνδίκαιτᾷται πενία, ἀντιλαμβάνομένας τοῦ ὀρφανοῦ καὶ τῆς χήρας, καὶ τοῖς πᾶσι πάσας γενομένας, ἵνα τοῖς πᾶσι βοηθήσωσιν.

ὦ! πόσον τερπνὴ καὶ εὐχάριστος εἶναι τῆς ἀρετῆς τῆς ἐλεημοσύνης ἡ ἐξάσκησις μετὰ τοσαύτης διενεργουμένη προθυμίας καὶ μετὰ τοσούτου ζήλου καὶ ἰλαρότητος! « Ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός » Ἐν πόλει ἐν ἣ πολλὰ μὲν ὑπάρχουσιν αἱ ἀνάγκαι καὶ τοῦ βίου αἱ περιπέτειαι, ὀλίγιστα δὲ καὶ ἀνεπαρκέστατα τὰ τῆς ἀνακουφίσεως μέσα, ἡ φιλόπτωχος Ἀδελφότης δύναιται ἐπιτυχῶς νὰ ἀφομοιωθῇ πρὸς ὅσιν εὐανθῇ, ἐν μέσῳ ξηρᾶς καὶ ἀνύδρου καὶ ἀχανοῦς ἐρήμου εὐρισκομένην. Οὔτε πτωχοκομεῖα ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν, οὔτε γηροκομεῖα, οὔτε βρεφοκομεῖα, οὔτε λοχεῖα, οὔτε ἄλλο τι τῶν τοιούτων ἐεργετικῶν καταστημάτων, ὅσων εὐμοιροῦσιν ἄλλαι κατὰ πολὺ ὀλιγανθρωπότεραι πόλεις. Πόθεν δὲ πρᾶρχεται ἡ ἐλλειψὶς αὕτη, ἡ ὅσον ἀξιοθρήνητος τάσων καὶ τὸν ψόγον τῶν ξένων ἐφ' ἡμᾶς ἐρελκύουσα, ἐν πόλει ἐνθα τοσαῦται εὐρίσκονται γενναῖαι καρδίαι, τοσαῦται ἐλεήμονες καὶ ὅπως χριστιανικαὶ ψυχαί; τοῦτο δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ ἐξετάσωμεν καὶ ὅμως οἱ ἄποροι καὶ οἱ ἀνάγκην περιθάλλεως ἔχοντες πλεονάζουσι, καὶ ἡ καρδία ἐκάστου ἡμῶν ἐπὶ τῇ θεᾷ αὐτῶν συγκινεῖται. Ἐν ταῖς ὁδοῖς, πρὸ τῶν ναῶν, πρὸ τῶν θυρῶν τῶν οἰκῶν, ἐν τοῖς περιπάτοις, καὶ συνελάντι εἰπεῖν, πανταχοῦ, ἀπαντῶνται πένητες παρενοχλοῦντες τοὺς διαβαίνοντας καὶ διὰ γοερῶν φωνῶν καὶ εὐχῶν καὶ παρακλήσεων ἐκλιπεροῦντες τὰ ἔλεος αὐτῶν, καὶ ὅπως ἐπιτύχωσι τούτου ἐπιδεικνύοντες, παραπλησίως πρὸς τοὺς ἐμπόρους τοὺς ἐκθέτοντας πρὸ τῶν καταστημάτων αὐτῶν τὰ διάφορα ἐμπορεύματά των, ὁ μὲν πώρῳσιν τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ δὲ χῶλῳσιν, ὁ δὲ στρέβλωσιν τῶν χειρῶν, ὁ δὲ δυσμορφίαν τινὰ τοῦ σώματος, ὁ δὲ εἰδεχθὲς τι ἔλκος καὶ ἄλλος ἑτερόν τι τῶν τοιούτων. Ἀλλ' ἅπαντες οὗτοι εἰσὶν ἐλέους ἄξιοι; . . . Οἱ πλείστοι τούτων τὴν ἐπαίτειαν ὡς ἐπάγγελμα μεταχειριζόμενοι, ἐκματαλλεύονται τὴν εὐπιστίαν τῶν φιλοικτιρμό-

νων, πολλοὶ μάλιστα εὐποροὶ ἐγένοντο καὶ τοκισταὶ καὶ κτηματῖαι, ἀφαιροῦντες οὕτω διὰ τῆς ὑποκρισίας ἀπὸ τοῦ ἀληθῶς ἐνδεεῖς ὅ,τι πράγματι πρέπει νὰ δίδωται αὐτοῖς.

Τίς ἡμῶν δὲν ὑποφέρει δ' αὖ τῆς στενωποῦ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῶν Εἰσοδίων διερχόμενος, βλέπων πρὸ αὐτοῦ ἐκτυλισσομένην σωρείαν χωλῶν, τυφλῶν καὶ ἀναπήρων, ὀρεγόντων χεῖρα ἱκέτιδα καὶ διὰ μυθηκῶν μάλλον ἢ διὰ φωνῆς ἀνθρώπινου αἰτούντων ἐλεημοσύνην! . .

Τίς ἡμῶν δὲν ἠγανάκτησε διαβαίνων ἀγυιάς τινας, βλέπων ἐαυτὸν περικυκλούμενον ἀφνης ὑπὸ σμήνους ῥυπαρῶν καὶ πειναλέων παιδίων, ἅτινα ἀνηλεῶς φανλόδια γυναικάρια ἐπ' ἀμοιβῇ λαμβάνοντα ἀπὸ τοῦ ἀσπλάγχχνου γονεῖς των, καὶ πολλάκις στρεβλοῦντα αὐτὰ, σύρουσι μεθ' ἐαυτῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἵνα δι' ἀπειλῶν καὶ παντοίων βασάνων ῥίψωσι κατόπιν τῶν διαβατῶν χάριν ἐπαίτειας! ; . . Τίς ἡμῶν δὲν ἀπέστρεψε τὸ βλέμμα αὐτοῦ μετὰ βδελυγμίας ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ὁδῶν κατακειμένους ἀπατεῶνας ἐκείνους, οἵτινες ἀναξέοντες τὰς πληγὰς των ἢ καὶ νέας πληγὰς προκαλοῦντες παρουσιάζουσιν ἡμῖν ὁ μὲν τὴν εἰδεχθῇ καὶ ῥυπαρὰν χεῖρά του, ὁ δὲ τὸν εἰδεχθέστερον καὶ ῥυπαρώτερον πόδά του, ἵνα μᾶς κινήσωσιν εἰς οἶκτον; . . Τίς ἡμῶν, τέλος, δὲν ἐφριξε, βλέπων ὡχρὰ καὶ πιπηγότα ἐν τῷ μέσῳ τῆς χιᾶνος κείμενα ἢ ὑπὸ τῆς βροχῆς μαστιζόμενα, ἄθῳα πλὴν δύσμοιρα βρέφη, ὀλίγων ἡμερῶν ζωὴν ἀριθμοῦντα, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπὶ ῥοῖαν ὑπνωτικοῦ τινος φαρμάκου εὐρισκόμενα! . . Παρόμοιον τι συνέβαινε πρὸ τινων ἐτῶν καὶ ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ἡ ἐπετεία ἤκμαζε, πολλῶν φυγοπύγων ἐν αὐτῇ ἄπονον καὶ ἄφροντι βιοποριστικὸν μέσον εὐρισκόντων ἐξ ὅτου ὅμως συνεστήθησαν ἐκεῖ πτωχοκομεῖα καὶ γηροκομεῖα καὶ βρεφοτροφεία καὶ ὀρφανοτροφεία, ὁ ἄπορος καὶ ἐνδεὴς εὐρίσκει ἐν αὐτοῖς πᾶσαν τὴν δυνατόν ἀντίληψιν καὶ ὁ συναντώμενος καθ' ὁδὸν ἢ κατ' οἶκους ἐπαίτων, συλλαμβανόμενος ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας παραπέμπεται εἰς αὐτὰ, καὶ ἐν ὑπατροπῇ φυλακίζεται. Τοῦτο δὲ συνετέλεσεν ὅπως αὐξήνθῃ ὑπερβαλλόντως ὁ ἀριθμὸς τῶν παρ' ἡμῖν ἐπαίτων. Νὴ δὲ νομίσῃ τις ὅτι δυσκατόρθωτός ἐστιν ὁ σχηματισμὸς τοιούτων ἐεργετικῶν καταστημάτων καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐν ἣ κατὰ τοὺς ἱστοριογράφους τὸ πρῶτον συνέστη νοσοκομεῖον. Τοῦτο δὲ λέγομεν

ἐκ πείρας. Καὶ ἡμεῖς πέρυσιν ἐπεχειρήσαμεν
 ἑτέρου συναδέλφου (1) τὴν σύστασιν Λοχείου,
 αὐτὰς ἀπόρους καὶ ἐντίμους γυναῖκας, πολ-
 λὰν δυστυχημάτων μάρτυρες αὐτόπται γενό-
 μενοι, καὶ τὸ ἔργον αὐτὸ, καίτοι ἀπαιτοῦν ἱκα-
 ρότητα καὶ προσόντα ὧν ἡμεῖς ἐστερούμεθα,
 οὐκ ἦντιον ὅμως ἔβαινε κατ' εὐχὴν, προθύμου
 ἡμεναίας ὑποστηρίξεως παρὰ ταῖς Ἑλληνίσι
 καὶ παρ' αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως τυχόν. ἀλλ'
 ἐπελθοῦσα ἡ θεήλατος πυρκαϊὰ ἐκείνη ἠναγ-
 κασεν ἡμᾶς, ἄλλους ἀλλάχουσε διασπαρέντας,
 καὶ παραιτηθῶμεν πρὸς ὥραν τοῦ ὁσίου ἐκείνου
 σκοποῦ, οὗς ἀλλότριαι κριταὶ καὶ ἀκατάλλη-
 λοι ἐκάκισαν, ἰσχυρισθέντες ὅτι διὰ συστά-
 σεως Λοχείου κορυφοῦται ἡ ἐξαγριεῖσις· οἱ
 ἡμᾶς ὅμως κακίσαντες ἐλητημόνησαν ὅτι ἐν ἀ-
 πάσαις σχεδὸν ταῖς πόλεσι τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς
 Αἰρικῆς ὑπάρχουσι τιαῦτα ἀγαθοεργὰ κα-
 ταστήματα, οὐδ' ἐννοοῦσιν ἴσως ὅποιαν πα-
 ραμυθίαν αἰσθάνεται ἡ πτωχὴ μὲν ἀλλ' ἐντι-
 μος γυνὴ κατὰ τὴν τρομερὰν τοῦ τοκετοῦ ὥ-
 ραν, εὐρίσκουσα περιπέτησιν, ἧς ἐν τῷ ἰδίῳ οἴ-
 κῳ ὁλοσχερῶς στερεῖται, καὶ ἀπχλασσομένη
 οὕτω τῶν ὀλεθρίων δι' αὐτὴν καὶ διὰ τὸ
 νεύγ' ὃν ἀποτελεσμάτων τῆς γυμνώσεως καὶ
 τῆς πείνης. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πάν-
 τα ἄλλον λόγον νομίζω περιττόν, καὶ ἐπικα-
 λουμαι τὴν μαρτυρίαν ὅλων τῶν ἐνταῦθα Κυ-
 ρίων ὅσαι ὑπῆρξαν μητέρες. Τὴν τοιαύτην
 λοιπὸν τῶν τοιοῦτων εὐεργετικῶν καταστημά-
 των παρ' ἡμῖν ἔλλειψιν προσεπάθησε ν' ἀνα-
 πληρώσῃ ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης, κατὰ τὸ
 ἐνὸν, καὶ ὅπως τῇ ἐπέτρεπον τὰ εὐτελῆ μέσα,
 ἅτινα ἡδύνατο νὰ διαθέσῃ. Βεβαίως ἕκαστος
 ἡμῶν κῆχετο αἱ ἐργασίαι αὐτῆς νὰ μὴ περιο-
 ρίζοντο ἐντὸς τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς καθ' ἡ-
 μᾶς Ὀρθοδόξου κοινότητος μόνῃ, ἀλλὰ νὰ ἐ-
 πιεξτείνοντο εἰς πάντα ἐν γένει τοὺς πάσχον-
 τας, ἀδιακρίτως τοῦ θρησκευματος ἢ τῆς ἐθνι-
 οτήτος αὐτῶν. Ἐνθυμούμεθα πάντες τὴν οὐρα-
 νίαν παραβολὴν τοῦ Εὐαγγελίου, καθ' ἣν ὁ Κύ-
 ριος θέλων νὰ ἀποδείξῃ ὅτι μεταξὺ τῶν ἀνθρώ-
 πων, μίαν καὶ κοινὴν πατρίδα ἐχόντων, τὴν
 γῆν, δὲν πρέπει νὰ ὑφίστανται διακρίσεις, ἀλλ'
 ἕκαστος αὐτῶν ὀφείλει ἀδιακρίτως βοήθειαν
 τῷ ἐτρίβῃ, μηδὲν τῶν φυλετικῶν αὐτῶν
 διαφορῶν ὑπ' ὅψιν λαμβανόμενων, παρέστησεν

Ἰσραηλίτην τινα, ἀπὸ Ἱεροσολύμων εἰς Ἱερου-
 σάλην καταβαίνοντα, ὃν συλλαβόντες καὶ πληγὰς
 ἐπιθέντες καὶ γυμνώσαντες λησταί, ἀπῆλθον
 ἀφέντες ἡμιθανῆ. Κατὰ συγκυρίαν ἱερεὺς τις
 καταβαίνων ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτόν,
 ἀντιπαρῆλθε. Τὸ αὐτὸ δὲ ἔπραξε καὶ Λευίτης
 τις, ἄνθρωπος, δῆλον ὅτι, πρὸς ὃν κοινὴν ὁ πα-
 θὼν εἶχε τὴν τε καταγωγὴν καὶ τὴν θρησκείαν,
 Σαμαρείτης δὲ τις, τοῦτέστι ἀνὴρ ἀνέκων εἰς
 ἔθνος αἰρετικὸν πρὸς τῶν Ἰουδαίων θεωρούμε-
 νον, καὶ ἀσεβὲς καὶ μιὰν καὶ θεομίσητον,
 διελθὼν ἐκείθεν οὐχὶ μόνον δὲν ἐμιμήθη τοὺς
 δύο ἄλλους, τὸν ἱερέα καὶ τὸν Λευίτην, ἀλλὰ
 καὶ προτελθὼν τῷ ἡμιθανῇ, κατέδωκεν αὐτοῦ
 τὰ τραύματα, ἐπιγέων ἔλαιον καὶ οἶνον, καὶ ἐ-
 πιβιβάσας ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν εἰς παν-
 δοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ, καὶ δηνάρια τῷ
 πανδοχεῖ δούς, παρεκάλεσεν αὐτόν ἵνα ἐπιμελη-
 θῇ τοῦ πάσχοντος, ὑποσχεθεὶς σὺν ἅμα νὰ ἀ-
 παδώσῃ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι καὶ ὅ,τι
 ἂν ᾔθελε προσδαπανήσῃ. «Τίς οὖν τῶν τριῶν
 πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος
 εἰς τοὺς ληστας;» ἠρώτησε τότε ὁ Ἰησοῦς
 τὸν θέλοντα νὰ πειράξῃ αὐτόν νομικὸν καὶ ἐ-
 ρωτήσαντα τίς ἐστὶ πλησίον. Ἀποκριθέντος δὲ
 ἐκείνου. «Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῦ.»
 — «Πορεύου, εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ σὺ ποίει
 ὁμοίως.» Ἀλλὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς τύχης ταύ-
 τῆς, ἣν ἕκαστος ἡμῶν αἰσθάνεται, τοῦ νὰ ἐπε-
 κτανθῶσιν αἱ ἐργασίαι τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελ-
 φότητος, ἀπαιτεῖται ν' ἀναπτυχθῶσι καὶ οἱ ἄχρι-
 τοῦ νῦν περιορισμένοι πόροι αὐτῆς, ἐρ' ὅσον
 κατὰ τὸν ἀθάνατον ῥήτορα τῶν Ἀθηνῶν «Δεῖ
 δὴ γρημάτων, καὶ ἄνευ τούτου οὐδὲν ἐστὶ γε-
 νέσθαι τῶν δεόντων.»

Ναί! πλείονες ἀπαιτοῦνται πόροι πρὸς ἀνα-
 κοῦφισιν τοσούτων δυστυχῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς
 ηὐξήθη κατὰ τρόπον σπαραξικάρδιον μετὰ τὴν
 τελευταίαν ἐκείνην τοῦ πυρὸς μάστιγας. Ἀ-
 νοίξωμεν πρὸς στιγμὴν τὸ παραπέταμα τῆς
 ἐλεεινῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἂν δυνάμεθα ἄς
 μὴ συγκινηθῶμεν, τί ὀπισθεν αὐτοῦ συμβαίνει
 παρατηροῦντες. — Ἰδοὺ ἐν ἐκείνῳ τῷ πενιχρῷ
 οἰκίσκῳ, ἐπὶ στρωμνῆς ἀχυροπλέκτου, κατὰκει-
 ται γέρον πολὺς, ἰσχνός, κατασκελετευμένος,
 πάσχων καὶ ὀδυνώμενος, πάσης στερούμενος
 βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως. «Καὶ ἐγὼ, λέγει με-
 ντὰ φωνῆς ἀσθενοῦς πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐγὼ ἤμην
 ἢ ποτε νέος, εὐκαμπτος, θυμῆρης, περιζήτητος,

(1) Τοῦ Κ. Γκέε.

καὶ εἶχον οἰκείους καὶ συγγενεῖς καὶ ἔβλεπον τὰ τέκνα μου ὡς νεόφυτα ἐλαίων κύκλῳ τῆς τραπέζης μου· ἀλλ' ἤδη τῶν πάντων στερηθεῖς, ὧν μὲν ἐκβιωτικῶν περιπετειῶν, ὧν δὲ ἐκ θείας βουλήσεως, κατὰκειμαι μόνος ἐνταῦθα πεινῶν καὶ ῥιγῶν τῆς παρελθούσης μου εὐπορίας πικρὰν ἀνάμνησιν φέρων. Θεμάνετε τὰ κατεψυγμένα μέλη μου, παρατείνετε δι' ὀλίγου πάρτου τὴν ἀθλίαν ζωὴν μου, μὴ μὲ ἀφήσετε κατὰ τὰς ὑστάτας τοῦ βίου μου ἡμέρας νὰ ἀποθάνω ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης». — Ἰδοὺ παρέκει ἐν δωματίῳ σκοτεινῷ καὶ πολυθύρῳ, ἐπὶ σκωληκοθύρῳ κλίνης εὐνάζεται γυνή, θανατηρὰν ἔχουσα τὴν μορφήν, πυρέσσουσα καὶ ὀδυνομένη, περιστοιχιζομένη δὲ ὑπὸ πολλῶν τέκνων πιναλείων καὶ ῥυπαρῶν, ἄρτον ἐκζητούντων.

Ἀπεγνωσμένη ἡ δύστηνος μήτηρ καὶ μόλις πνίγουσα τοὺς στεναγμούς αὐτῆς, στρέφει πρὸς ὑμᾶς ὄμματα ἐσβεσμένα, ὡς νὰ λέγῃ. — «Ἦμην ποτε καὶ ἐγὼ μέλος ἐπίζηλον τῆς ἐγωϊστικῆς κοινωνίας, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠτένιζον πρὸς με ἀπεκδεχόμενοι ἓνα λόγον μου, ἐν μειδιάμᾳ μου καὶ ἔχουσα πολλοὺς ἐγκωμιάζοντάς με καὶ μακαρίζοντάς με ἐπὶ τῷ κάλλει, ταῖς ἀρεταῖς, τῇ πλούσιᾳ μου, ἀλλ' ἤδη θῦμα τῆς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἀστασίας, δὲν ἔχω πῶς νὰ διαθρέψω τὰ δυστυχῆ τέκνα μου, ἃ βάσκανος δαίμων ἀπεστέρησε προῶως τοῦ πατρὸς, καὶ οἱ κλαυθμυρισμοὶ τῶν ὡς μάχαιραι δίστομοι διαπερῶσι τὴν καρδίαν μου! . . . Οἰκτεῖρατε μίαν ἀξιοθρήνητον μητέρα, ἣτις οὐδὲν παρημέλησεν ὅπως ἐντίμως πορισθῇ ἄρτον διὰ τὰ τέκνα τῆς καὶ ἣτις ἐντὸς ὀλίγου κατέρχεται εἰς τὸν τάφον καὶ τῆς πολλῆς ἐργασίας τῶν στερήσεων καὶ τῆς νόσου!» — Στρέψατε ἀλλαγῶς τὰ βλέμματα καὶ ἴδετε τὸν ταλαίπωρον ἐκεῖνον, τὸν ἐξ ὅλης θείας ἀφρώστιας ἀπὸ πολλοῦ κατεχόμενον, ἰχνὸν, πελιδνόν, νῆστιν, διψαλέον, ὅστις μόλις ἐναρθρῶν λέξεις τινας, διὰ τοῦ βλέμματος προσπαθεῖ νὰ σᾶς συγκινήσῃ ὑποτανοθρίζων. — «Μὴ μὲ παρίδῃτε ἤδη οὕτως ἔχοντα! Ἀχμαῖος ἦμην πάλποτε καὶ ἐγὼ καὶ ὑγιὲς καὶ τῶν πασχόντων ἀφίλος. Οὐδέποτε ἡ θύρα τοῦ οἴκου μου ἐκλείσε πρὸ τῶν χρεῖαν ἔχόντων, οὐδέποτε ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τοῦ ἐπικαλουμένου τοῦ ἐλεός μου. Ἀλλὰ νῦν θῦμα ἀνθρωπίνων περιπετειῶν, ἐπικαλοῦμαι τὸν οἰκτὸν τῶν ἄλλων. Ἐλεήσατε τὸν ἄνθρωπον! προμηθεύσατέ μοι φάρμακα, πέμψατέ μοι ἓνα φιλόανθρωπον ἰατρὸν,

ἠδωρεάν, νὰ μὲ ἐπισκευθῇ· δότε μοι ὀλίγον ζωὴν νὰ πῶ, ὅπως ἀναλάβω ὀλίγην δύνάμιν. — Στενίσατε τέλος ἀλλαγῶς καὶ ἴδατε τὸ παιδίον ἐκεῖνο, τὴν ἔρημον καὶ ἐγκαταλελειμμένην ἐκείνην ὑπαρξίν, μὴ ἔχον ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει καὶ ἑτοιμὸν ὡς ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως ταύτης νὰ τραπῇ ἐπὶ τὴν σκολιὰν ὁδὸν τῆς φουλάτης καὶ τῆς διαφθορᾶς. Δὲν νομίζετε ὅτι τὸ ἀκούετε λέγον· — «Κοινωνία ἐλεεινὴ καὶ ἀθλία,» τί σοὶ ἔπαισα ἐν αὐτῇ μου τῇ ἡλικίᾳ ὥστε σὺ πᾶσχω τοσοῦτον; Σῶσον τὸ ὄρφανόν ἐάν θέλῃς καὶ σὺ νὰ σωθῇς ὀφθαλμῶν ἀπὸ τῶν κακῶν πραγμάτων αὐτοῦ ἀνδρωθέντος!»

Καὶ ὅσα μὲν κοινωνικὰ εἴκη φαίνονται ἐν τοῖς γυμνοῖς ὀφθαλμοῖς, ταῦτα βεβαίως εἶναι νὰ διακρίνῃ τις, ἐνῷτε δὲ καὶ νὰ ἐπισημωσῇ· ἀλλὰ τί νὰ πράξῃ ὅταν αἱ πληγαὶ βαθυτέαι καὶ κινδυνωδέστεραι οὔσαι, ἐπιμελῶς ἀποκρύπτονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἄλλων; Πῶς δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰς ἀπεριγράπτους ὄντως βασάνους, ἃς ὑφίσταται ἀναξιοπαθεύσα τις οἰκογένεια, τέως ἐπίζηλον θέσιν κοινωνικὴν κατέχουσα, θῦμα ὅμως γενομένη τῆς ἀστασίας ἐκείνης τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ἣτις ἀπανταχοῦ μὲν ἐπικρατεῖ, ἰδίως ὅμως καὶ ἐναργέστεραν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐκδηλοῦται; Πῶς δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὰ μαρτύρια ἅτινα πάσχει σεβασμιὸς καὶ φιλότιμος πατήρ, ὅστις ἐν ανέσει τέως διαβιώσας, καὶ ἐνδοῦς ἐνεκα διαφόρων ἐμπορικῶν ἢ ἄλλων αἰτιῶν καταστάς, στερεῖται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, καὶ ὅπως ἀποκρύπτει τὴν δυστυχίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ καταστήσῃ τινὰ μάρτυρα τῆς ἐλεεινῆς αὐτοῦ θέσεως;

Ζωορὰν ἔτι οἱ πάντες ἐν τῇ μνήμῃ φέρουεν τὴν κατὰ τὸ ἄρτι λήξαν ἔτος ἐπισυναθῆσαν φοι καλέαν πτωχαῖαν, καὶ ἐνκόλους εἰς τὰς ἀκοὰς τηροῦμεν τὰς ἐκπεμπομένας κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην οἰμωγὰς καὶ θρήνους, καθ' ὅσον πάντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον συνηθάνθημεν τὰ καταστρεπτικὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα. Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν εἶδεν ἀνθρώπους μέχρι τῆς χθὲς καὶ πρώην ἂν οὐχὶ ὀλβίους, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐν ἀνέσει ζῶντας, νὰ περιέρχωνται τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως τετραχλίστην καὶ οἰκτροί, ἀγνοοῦντες ποῦ νὰ εὕρωσι καταφύγιον, πῶς νὰ καλύψωσι τὴν γυμνότητα αὐτῶν, ποῦ νὰ ἐγκαταστήσωσι τὴν ἀστεγον οἰκογένειάν των; — Τί, δὲν εἶδε τὴν ἀπελπισίαν ἐντετυπωμένην ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν δυστυχῶν ἐκείνων, πᾶσαν μὲν τὴν ἐαυ-

τῶν μεγάλῃν ἢ μικρὰν περιουσίαν ἀποβαλόντων, ἀπορούντων δὲ πύθεν μέλλουσι τὴν ἐπιούσαν νὰ πορισθῶσιν ἄρτον ἵνα διατρέψωσι τὰ γυμνηζέοντα τέκνα τῶν ; Ἡ τίς ἔμεινε τσπουτον ἀναλγητος, ὥστε δὲν τύχθη κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ ἡδύνατο αὐτός καὶ μόνος, ὅπως θεραπεύσῃ τόσας ἀνάγκας, ἀνακουφίσῃ τόσας θλίψεις ;

Καὶ νῦν ὅτε κατέπαυσέ πως ὁ ἐν τῆς καταστρεπτικωτάτης ἐκείνης μάστιγος ἐπελθὼν εἰς πάντας σάλος, καὶ ἕκαστος εἶναι ἤδη εἰς θέσιν νὰ σκεφθῇ γενικώτερόν τι, οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀναγκῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ πάσχοντος ἀδελφοῦ του, καιρὸς εἶναι ὑπὲρ πάντα ἄλλον κατάλληλος καὶ περίστασις ἀρμυδιωτάτη, ὅπως καὶ δι' ἔργων ἔλθωμεν εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς εὐχῆς ἣν ἐνδομύχως τότε ἐξεφέρομεν. Πολλὰ μὲν εἰσιν αἱ χρήζουσαι περιθάλψεως πληγαί, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἔχομεν τοὺς φιλοικτιρμονας καὶ φιλανθρώπους ὁμοεθνεῖς.

Ἐν ὅσῳ ὑπάρχουσι συμπολίται ἡμῶν, νέους πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς Εὐρώπην ἀποστέλλοντες, ὀρφανὰς νέας ἀποκαθιστῶντες καὶ ἀφειδῶς τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν ὑπὲρ τῆς τῶν δεομένων ἀνακουφίσεως ἐκχέοντες (1). — Ἐν ὅσῳ ὑπάρχουσι συμπολίται τῆς καλοκαγάθου διαθέσεως τῶν ὁποίων διαπρύσιοι κήρυκες εἰσὶ τσαῦται εὐποιῖαι καὶ τσαῦτα βραβεῖα πρὸς ἀμιλλαν τῆς νεολαίας (2). — Ἐν ὅσῳ ὑπάρχουσι συμπολίτιδες, μηδεὶς φοιδόμεναι κόπου καὶ ἀγῶνας πρὸς βελτίωσιν καὶ πλουτισμὸν τοῦ ἐθνικοῦ νοσοκομείου (3). — Ἐν ὅσῳ ὑπάρχουσι φιλάνθρωποι κυρία ἀναδεχόμεναι τὸ βαρὺ φορτίον τῶν ἐκτελεστικῶν τῆς Ἀδελφότητος μελῶν, ἀψήφουσαι τοὺς ὑετοὺς καὶ τὰς χιόνας, ὅπως ἰδιοχείρως φέρωσι βοήθειαν εἰς τὸν ἀσθενεῦντα πτωχόν, εἰς τὴν πάσχουσαν γυναῖκα. — Ἐν ὅσῳ τέλος ὑπάρχουσι τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι εὐπῆροι ὁμοεθνεῖς, ἐνταῦθα καὶ εἰς τὴν ξένην διαδιδόντες, ἔτοιμοι ἐν παντί ὅπως καταδείξωσι τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, ὑφ' ὧν αἱ καρδίαι αὐτῶν ἐμφοροῦνται, οὐδόλως ἐπιτρέπεται νὰ ἀπελπιζώμεθα. Καὶ τὸ τάλαντον τοῦ πλουσίου καὶ ὁ ἔθελος τῆς χήρας θελεῖ μετὰ

τῆς αὐτῆς προθυμίας προσφερθῇ, δίδωσι παρ' ἡμῶν καὶ ὡς Χριστιανοὶς καὶ ὡς Ἑλλήσι πατροπαράδοτος ὑπάρχει ἡ ἀγαθοεργία.

Ἐγὼ δὲ καταπαύων τὸν βραχὺν τοῦτον λόγον, καὶ εὐχαριστῶν μὲν ἐν ὀνόματι τῶν Κυριῶν ταῖς τιμήσασιν τὴν συνέλευσιν ταύτην διὰ τῆς παρουσίας τῶν καὶ ἔργῳ ἢ λόγῳ τῇ Ἀδελφότητι βοηθήσασιν, εὐχαριστῶν δὲ ἐν ὀνόματι τῶν εὐεργετηθέντων ταῖς τε ἀδελφαῖς διὰ τὸ ἄοκνον καὶ τοὺς κόπους αὐτῶν, ταῖς δὲ Ἰατροῖς καὶ Φαρμακοποιῖς διὰ τὴν ἀεὶλοκερδῆ καὶ πρόθυμον πρὸς τοὺς πάσχοντας ἀρωγὴν τῶν, καὶ ταῖς ὅπως δὴ ποτε τὸ θεοφιλές τῆς Ἀδελφότητος ἔργον συνδραμοῦσιν, εὐχομαι ἀπὸ καρδίας ὅπως εὐρεθῶ καὶ κατὰ τὴν λήξιν τοῦ ἐπιόντος ἔτους εἰς τὴν λίαν εὐάρεστον θέσιν νὰ διακηρύξω τρανώτατα τὸν φιλόπτωχον ζῆλον καὶ τὴν γενναιοπρεπῆ δ' ἀθροῖσιν τῶν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὶν ἀξιεπαίνων τῆς φιλοπτύχου Ἀδελφότητος συνδρομητῶν.

(Πρακτικὰ τῆς ἐν Κων]πόλει Φιλοπτύχου Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν.)

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΙΟΝΟΣΚΕΠΩΝ ΟΡΕΩΝ. ΔΙΗΓΗΜΑ ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΙΚΟΝ

ὑπὸ
ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ΤΟΥ «JOHN HALFAX».

(Συνέχεια. Ἰδὲ φ. 12'.)

Τὸ πρῶτον ἐν τῷ μεγάρῳ τούτῳ, ἐν ᾧ ὁ ἀληθὴς Θεὸς ἦν ἄγνωστος, ἐξεπύμφθησαν προσευχαὶ καὶ δεήσεις πρὸς τὸν Ὑψίστον. Οἱ γογγυσμοὶ τῆς καταιγίδος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πατάγου τῶν κεραυνῶν, μετῆγον μέχρι τῶν κορυφῶν τῶν χιονοσκεπῶν ὀρέων νυκτερινοὺς ὕμνους πρὸς τιμὴν τῆς ἁγίας Παρθένου, ἐν ταυτῇ δὲ καὶ νέφη λιβάνου ἀνῆρχοντο ἀφιεροῦντα τῷ Παντοδυνάμει τὴν ἀγρίαν ταύτην γῆν.

ὑπεράνω δὲ τῶν ὠσαννὰ τὰ ὅποια ἀντηχοῦντα ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μεσημβρίας συνεφώνουν πρὸς τὰς μυρίας φωνὰς τοῦ μεγαλοργάνου, ἀνυψώθη ἡ θερμὴ δέησις γυναικῆς προσπεσούσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς εἰδωλολάτρινος Σκανδιναυίας! Μικρὸν μετὰ τοῦτο οἱ ἀόρατοι τοῦ οὐρανοῦ ἄγγελοι ἐκλείσαν ἡδέως τὰς βλεφαρίδας τῆς Ἑρμελίνδης, ἥτις ἐκοιμήθη ἡσυχῶς ὅπως καὶ ἄλλοτε ποτὲ ἐν τοῖς κόλποις τῆς

(1) Τίς δὲν ἀναγνωρίζει εἰς τὴν ἀμυδρὰν ταύτην ἐξηγήσιν, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ ἀξιοτίμου ἡμῶν συμπολίτου κ. Γεωργίου Ζαρίφη ;

(2) Τίς ὁ ἀμφεβάλλων περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἀξιοτίμου Χρηστάκη Ζωγράφου ;

(3) Τίς ὁ ἐπισκερθεὶς τὸ ἐθνικὸν νοσοκομεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ μὴ ἀκούσας εὐλογοῦμενον τὸ ὄνομα τῆς κ. Στεφάνουδης ; Συντ. Ἰλισ,